

Redacția, Administrația și Tipografia:
BRAȘOVU, plața mare, Târgul Inului Nr. 30.
 Servori nefracate nu se primesc.
 Manuscrisurile nu se returnează.
 Birourile de anunțuri:
 Brașov, plața mare, Târgul Inului Nr. 30.
 Inserate mai primesc în Viena R. Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), H. Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Donnerberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
 Prețul inserțiilor: o serie, garmond pe o colonă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.
 Reclame pe pagină a III-a o serie 10 cr. v. a. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU IV.

„Gazeta“ este în fiă-care dl.
 Abonamente pentru Austro-Ungaria:
 Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminecă 8 franci.
 Se prenumără la toate oficiile poștale din țară și din afară și la dd. colectorii.
 Abonamentul pentru Brașov:
 a administrațiunii, piața mare, Târgul Inului Nr. 30 etajul I.: pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
 Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 30 cr. timbru pentru o publicare.
 Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 127.

Brașov, Luni Marți, 9 (21) Iunie

1892.

Brașov, 8 Iunie v.

Urmărind pasu de pasu activitatea „părinților patriei“ dela Budapesta, trebuie să recunoștem, că ei facu multe isprăvuri. Vorba e însă, că isprăvurile bune le facu totu numai în vederea intereselor proprii de rassă, ér când vine rândul la noi, la cetățenii nemaghiari ai statului, isprăvile lor sunt cu totul de altă natură.

Amu văduțu, câtu de frumosu au sciutu ei împărți bugetul cultelor și cu câtă durere de inimă s'au sciutu ei îngriji de toate instituțiunile culturale unguresci, făcându parte tuturor și pretutinden, unde interesele specifice maghiare receră ajutoru. Putere-amu dice, că nu este suspinungurescu, care se nu afe răsnetu puternicu în camera din Pesta și nu există durere din partea rassei lor, care se nu găsească tãmaduire la „părinții patriei“.

După ce au isprăvit cu alinarea „suferințelor“ celor ce muncescu în brazda maghiarisării prin artă și educațiune, și-au întorsu acum privirea asupra altor „suferinți“ din sinul lor, — dér totu numai din sinul lor.

Astfelu în ședința dela 18 Iunie a dietei unguresci s'a făcutu propunerea, ca să se reguleze diurnele deputaților. Regularea acésta are să se întempe în sensul, ca deputaților să li-se dea o recompensă mai mare ca până acum, și anume, în locul diurnelor, se proiecteză a li-se da în viitoru câte-unu salariu anualu de 3600 fl. Pentru o asemenea îmbunătățire, după cum se asigură, s'au declarat de acord mai mulți deputați, fără deosebire de partid, deórece cu toții constată, că după împrejurările de ađi, remunerația de până acum, care consta din

5 fl. la đ și 800 fl. ban de cuarțir, nu mai e suficientă.

De altă parte nu cu mai puțină durere de inimă se îngrijescu „părinții patriei“ și de îmbunătățirea salariilor funcționarilor. Spre scopul acesta s'a și prelinat deja în bugetu suma de 1,125,000 fl. și încă cu începutul lui Iulie a. c. era să se procedă la îmbunătățirea salariilor funcționarilor. Deórece însă proiectul de lege privitor la îmbunătățirea salariilor funcționarilor nu se va puté desbata și ridica la valóre de lege până la începutul lui Iulie a. c., ministrul de finanțe ungurescu, pentru a veni mai degrabă în ajutorul funcționarilor, a hotărítu să cêră încuviințarea camerei, de-a le puté face parte funcționarilor din acelu bugetu chiar și înainte de-a se fi desbătut și ridicat la valóre de lege acelu proiectu, astfelu că vechia dorință a funcționarilor, de-a li-se îmbunătăți salariul, cu începutul lui Iulie c. necondiționat se va traduce în faptă.

N'amu avé nimic de đisú în contra interesării atátu de mari, ce-o manifestă „părinții patriei“ față de sórtea funcționarilor; ba n'amu avé nimic de đisú nici în contra îngrijirii, ce o manifestă față de aședãmintele culturale unguresci, decă acésta s'ar face în vederea dreptății și echității. Dér fiindcă scimú, că totu ce facu, numai pentru ei facu și numai în vederea intereselor specifice de rassă unguresci, ba din avutul și sudórea noastră sprijinescu chiar scopuri ostile față de noi prin subvenționarea câtor și mai câtoru instituțiunii de maghiarisare, inimele cetățenilor nemaghiari cu dreptu cuvântu trebuie să se umple de indignațiune și cu adencă mahnire trebuie să privescă la vițrega și nedrepta procedere, cu

care se urméză anu de anu la împărțirea bugetelor, stóirse din sudórea majorității locuitorilor nemaghiari din acésta țera.

Nu o dicemú acésta pentru-că dóră amú rămni la ajutorul stăpânitorilor, căci scimú destul de bine, ce însămnă pentru noi mila adversarului; dér o dicemú pentru-că e vorba de încălcarea dreptului nostru, de înstreinarea avutului nostru, — și acésta încă este una din rănile amare, ce róde la inima poporului românesc și a căreia vindecare trebuie să o avemú pururea în vedere.

Dămú locu cu plăcere următórei scrisóri, la care vomú reveni câtú mai curêndu:

Domniei Sale D-lui

Dr. Aurel Mureșianu, directoru altu „Gazetei Transilvaniei“, în Brașov.

Domnule Directoră!

Vé mulțamescu din inimă pentru frățesca ospitalitate, cu care ați binevoit a ne primi în casa D-vóstre, pe mine și pe mai mulți amici, pe cari mi-am permis a-i invita la o întâlnire în Brașov.

Esprimându-vé acésta mulțamită și în numele celorlalți amici ai mei, credú că ași face o greșelă în împrejurările de față, decă cu acéstu privilegiu nu ași preveni din capul locului eventualorú interpretări false, ce s'ar puté da acestei conveniri amicabile. De aceea mă simtú îndemnatu a da publicității declarațiunea mea, că deși eu și amicii mei nu putem consimți în multe privințe cu modul de procedere alú comitetului întru esecutarea conclusului conferinței trecute privitor la prezentarea memorandumului, suntem cu toții de părere, că afacerea acésta forméză o cestiune curatú internă de partidă, care cestiune điaristica noastră națională este chemată a-o

clarifica printr'o discutiune serioasă, obiectivă și fără patimă, ér conferința noastră națională viitoare are să-o rezolveze în modu competentu.

De altmintrelea orí câtú de divergente arú puté fi părerile asupra valórei și însămnătății demersurilor comitetului, într'unu punctu sunt convinsu, că fiă-care membru alú partidei noastre naționale va fi de acord cu mine, când đicu și afirmú, că atitudinea partidei noastre naționale față cu contrarii noștri politici nu póte fi de felu atinsá prin modul de procedere alú comitetului. Sunt convinsu, că partida noastră națională își va păstra nealterată pozițiunea ei pe temeiul programului dela 1881 și cu aceeași hotăróre va continua, în viitoru, ca și până aici, opozițiunea ei în contra politice de statú, a căreia idee fundamentală este esclusivismul de rassă.

Alú D-Vóstre

Brașov, 8 (20) Iunie 1892.

devotatu amicú

Alexandru Mocsonyi.

CRONICA POLITICĂ.

— 8 (20) Iunie.

„Memorial Diplomatique“, care trece a fi inspirat de cancelaria rusă, primesc din Petersburg o corespondență în care se facu următóarele aprecieri asupra logodnei moștenitorului tronului românú cu Principesa Maria a Marei Britanii. Opiniunea publică rusă, đice numita fóiă, s'a părutú în generalú satisfăcutá de noua logodnă a Principelui moștenitoru alú României cu Principesa Maria d'Edimburg; mai întaiu, fiindcă acésta Principesă e rudă de aprópe cu familia imperială a Rusiei și apoi fiindcă se presupune, că de și profeséză religia angli-

FOILETONULU „GAZ. TRANS.“

Cum se stinge amorul.

Șchiță italiană, de F. de Roberto.

În amurgul unei seri întunecoșe din Novembre, ceriul e coperit de negură, prin care mai străbatú încă ultimele raze palide și triste ale sórelui, ce apune. În totu locul se simte firigul: pe câmpiile tăcute și părăsite, între arborii cu crengele desfoiate, la marea sură ca metalul și sbicoință de uragane, în inimile bărbaților, cari își văduză iluziunile nimicindu-se una după alta.

Fetele celor trei bărbați din odaia arătau expresiuni diferite. Luigi privea marea cu ochii săi profunđi și surii și se părea, că acolo, în zarea unde se atinge cerul cu apa, căuta ceva; Francesco cu o mână înșiptă în pèrulú său disordinat, privea fixu asupra unui punctu la picioarele sale, ér Frederico își deschidea și închidea ochii cu neastempèrú, scuturêndu din capu, ca și când ar fi voitú să scape de-o aparițiune. ce-lú incomoda.

„Amor stinsu!“

Era Francesco, care exprimase aceste cuvinte, dér ca și când aceeași idee ar fi preocupatú și spiritulú celorlalți doi amici, trăsărira și ei și repetară fòrte încetú: „Amorú stinsu!..“

Érași se făcu tăcere; apoi Luigi cel curiosú întrebă: „Mi-ați puté voi spune, în câte chipuri se póte stinge amorul?“

— „Totu în atâtea chipuri, pe câtú ómeni suntú, care-lú simtú“..

— „Dér care e mórtea lui cea mai tristă?“

— „Tóte suntú egalú de triste.“

În urma acestei afirmări a lui Frederico, Francesco săi în susu.

Nu diceți acésta! nu o diceți! Acésta probéză, că voi nu sciți nimicú..

Ascultați! Trăesce în lume o tînță, care e sufletu din sufletulú vostru, v'ați jertfi și cea din urmă picătură de sange a inimei vóstre pentru ea, departe de ea nu ați puté trăi o singură đ. Acésta ființă frumoasă, bună, amabilă, în fiórea etății, a devenitú a vóstră pentru totdeuna; în fiă-care đ v'ați dedatú a-o prețu și a-o iubi mai multú. Împărțisurile cele mai intime, cuvintele cele mai delicate, desmerdările vóstre cele mai

fragede suntú rezervate, numai pentru ea. Voi vedeți numai cu ochii ei, respirați cu buzele ei, trăiți numai prin ea. De-odată o putere înfricoșată, mórtea își întinde aripile asupra vóstră. Vé frământați mânilé, ridicați ochii spre ceru, pronunțați rugăciunile, pe cari li-ați învățatú, ca copii și strigați cătră Dumnezeu: „Credú în tine, ai milă de mine,“ treceți cu mâna neteđindú pèrulú ei umedú de sudorile morții, pe când cealaltă cuprinde degetele ei, ce devinú totú mai reci, îi vorbiți cu glasulú înăbușitú de spaimă: „Pentru Dumnezeu, să nu mori, nu voiescu ca tu să mori; să nu mă părăsesci, mi-e frică“... Și voi cu tóte acestea nu puteți opri nici măcarú pe unu momentú distrucțiunea. E o nópte teribilă; vedeți cum 'i se închidú ochii, buzele ei se întredeschidú și corpulú ei întepenesce. Vreți să fugiți de acéstu spectacolú înfricoșatú, dér o putere de atracțiune mai tare ca voința vóstră, vé ține acolo în locu. Apoi începeți a sbiera și tot-odată a înăbuși sbierătele vóstre și decă unu amicú com-pătitoru voesce să vé spriginescă, uritiți pe acéstu amicú, uritiți pe toți cari tră-

iescu, vi-e gréță de viețá“..

Elú tăcu. Luigi, încă totú pierdutú în priveliștea mării, părea, că nu asultase. Frederico, care agitatú își răsucise mustața rêsponse:

— „Tu cređi, că mórtea cea mai grozavă a amorului ar fi mórtea ființei iubite? Mă faci să ridú.“

La lumina totú mai slabă a amurgului întunecatú, fața lui se părea și mai palidă; buđele sale luară o expresiune fòrte amară.

— „Tu acusi mórtea? Nu sci tu óre de ce e capabilă mórtea?... Tu lamentezi, că o putere fatală nimicesce visulú unei ferioiri fără sfirșitú? Însé tu nu consideri, că în consecvență, tocmai aceleași puteri ale sórții consumă durerea și spiritulú tău se liniștesce în fine!“

Dér fi atentú la cele ce îți voiú spune acum eu. Étá o ființă, care ția đisú: „Suntú a ta pentru totdeuna“. Cine desminte aceste cuvinte? Ea însă-și!.. Ea ția spusú, că te iubesc și într'o đ frumoșă ea îți đice: „Nu te mai iubescú“. Tu te arunci la picioarele ei, 'i aduci aminte de vorbele ei, o întrebú: „Cum se póte acésta? Nu e cu

cană, ea trebuie să fi fost crescută de mama ei — sora Ţarului — în princi-
piele său, cel puţin, cu respectul or-
todoxei, ceea ce face destul de proba-
bilă viitoră sa conversiune la religia
naţională a poporului român, pe câtă
vreme aci se întrevedea, cu o adâncă
neplăcere până acum, perspectiva, că po-
porul acesta ar avea într-o zi doi su-
verani catolici şi că dinastia sa domni-
tore ar fi astfel cu desăvârşire la o
parte de ortodoxie. Afară de acesta, că-
sătoria ce s'a vestită constituie oare care
deviere dela politica aceea, care, de mai
multă vreme, face pe Regele Carol al II
României, să graviteze cu totul exclusiv
cătră Germania şi Austro-Ungaria. Presa
rusă, pe rând, a primit în mod foarte
favorabil această căsătorie.

Soirile, ce-au sosit mai în urmă
spun, că lupta electorală a fost foarte
înverşunată în Belgia, pentru alegerea
Constituantei, care va avea să revizuască
constituţia. În multe locuri s'au întâm-
plat bătăi sângeroase ba chiar lovituri
de cuţite şi schimburi de glonţe de re-
volver. Isbânda se pare, că a fost mai
multă a liberalilor, deşi faţă de cleri-
calii ei vor rămâne în minoritate în
Constituantă. Din 75 membri ai senatu-
lui nu erau până acum decât 25 libe-
rali; la alegerea nouă şi după ce se vor
face şi balotaje se cred, că vor fi 32
(30 sunt deja). În parlament, dintre
138 de membri 94 erau clericali şi 44
liberali; de rândul acesta liberalii nu
vor fi mai puţini decât 57. În Bruxelles
au secerat liberalii cea mai frumoasă vic-
toriă, căci au câştigat 13 mandate, pier-
dute oarecând. Printre cei aleşi în Bruxelles
se află generalul Brialmont, primarul
Buls, Paul Janson şi alţi fruntaşi liberali.
În urma acestei situaţii s'a schimbat în
Belgia. Revisuirea constituţiei nu se va
pute face, cum se credea, după dorinţa
clericalilor.

Selbătăciile din Turda.

Sunt peste măsură grele zilele
în care trăim. Cetitorii noştri cu-
nosc, din rapoartele ce le am
primit de la corespondentul nostru
din Turda, scenele cu adevărat
vandale, ce le-au cauzat Ungurii
ovinişti turbaţi din Turda. Scene
de o asemenea natură am mai
înregistrat şi altădată, der
rândul acesta, ele au fost aran-
geate şi puse în mişcare într-un
mod cu mult mai selbătic şi
mai îngrijitor pentru pacea şi si-
guranţa cetăţenilor leali.

Ungurii din Turda s'au pus
pe basa unei lupte de rasă, care
nu poate, decât să fie condam-

nată şi infierată de totă lumea
cultă europeană. Brutalitatea şi ura
orbă în contra elementului paci-
nic român sunt caracteristica
cea mai fidelă a acestor porniri
fanatice.

Despre aceste selbătăcii scriu
şi foile unguresc, în felul lor
de-a scrie, când e vorba de ne-
dreptăţiri, ce li-se fac Români
lor. Din scirile toilor unguresc
apare de astădată, mai mult ca
totdeauna, cât de mare este ura
de rasă, ce-o nutresc ele în con-
tra Românilor. Se revoltă în om
sentimentul, când cetesce de pildă
în „Magyar Hirnap“ (nr. dela 15
Iunie), că ceea ce au făcut Ungu-
rii la Turda, nu este decât
„espresiunea patriotismului unor
blâni Unguri“. Această foia face
grele imputări guvernului lui Sza-
pary, care a lăsat pe „Valachi“
să meargă la Viena şi încercă tâte,
ca să arate, că la Turda nu s'a
întemplat, decât un „fapt fi-
rescu“.

O altă foia unguresc, „Buda-
peşti Hirnap“, regretă că s'a întem-
plat cazul dela Turda, der nu se
miră de loc, că Ungurii „pa-
trioţi“ din acela oraş au fost în
stare să comită astfel de fapte,
deorece nu se găseşte Maghiar,
cărui să nu i se urce sângele în
cap, cetind, ceea ce s'a petre-
cut la Viena.

Kossuthiştii dela „Egyetértés“
sunt şi mai, când e vorba de a
judeca asupra vandalismului dela
Turda. Dând şi ei în glas foie-
lor de mai sus, susţin, în mod
tendentios, că Români din Turda
şi jur s'ar fi exprimat, că do-
rescu „să bea sânge maghiar“ şi
acusă de repetate ori pe Români,
cu trădare de patrie.

Astfel se exprimă principalele
foi maghiare despre selbătăciile
dela Turda. Ura lor în contra a
totu ce este românesc şi-o dau
pe faţă în modul cel mai scâr-
bos şi mai condamabil. Lumea
cultă va şti, de sigur, să judece
la ce grad de desvoltare a a-
junsă cultura „civilisatorilor“ O-
rientului, cum nimeris'a exprimat
corespondentul nostru.

Telegr. part. a „Gaz. Trans.“*)
Iasi, 19 Iunie. Protestăm în
numele lumii civilizate în contra

*) E caracteristic, că această telegramă,
care s'a expedat la orele 2:30, am
primit-o abia după 2 ore p. m. cu observarea:
„reţinută pe baza raportului de sub nr. 1220“
(„1220 sz. jelentés alapján vissza tartatott.“)

vandalismului maghiar, comis
în Turda, asupra conducătorului
deputaţiei române din Ardeal, Dr.
Raţiu. Români înainte, suntem
cu voi!

Preşedintele Ligei din Iasi:

N. Culiari.

SCRILE ŢILEI.

— 8 (20) Iunie.

Din dieta unguresc. În şedinţa dela
17 Iunie n. s'au sfârşit debaterile asu-
pră budgetului general, care a frământat
pe deputaţi în 50 de şedinţe şi, spre
bucuria d-lui Szapary, fără a face opo-
ziţia obstrucţia.

—x—

Le scote ochii. Din Năclac i se
serie lui „Magyar Hirnap“, că acolo e
mare agitaţia printre români din cauză
că judele de cerou, Várady, a dat or-
dinul fisolgăbirului Farkas, ca să delat-
ture un stindard tricolor românesc
cu care eşiseră, în zilele trecute, Ro-
mâni de acolo la o petrecere de văr
într-o pădure. Fisolgăbirul Farkas
insă n'a dat ascultare judei de cerou
Várady. În urma acestei şovinistului Vá-
rady a făcut arătare vicişpanului, care,
se dice, va lua la răspundere pe fisol-
găbirul Farkas. — Şovinistii unguri de
acolo sunt grozavi de iritaţi contra fi-
solgăbirului, care n'a voit să satisfacă
unei pretensiuni despotice a lor.

—x—

† George cav. de Flondor, mare pro-
prietar în Storojineţ, (Bucovina) şi-a
dat nobilul său suflet în mâinile
creatorului Lunii în 1/13 Iunie a. c. di-
minuţa după ună morbu îndelungat şi
grav. Răposatul, distins şi cu ordinul
de cavaler al Coronei de fer, a fost
un lung şir de ani vrednicul repre-
sentant în dieta Bucovinei al cercului
electoral Storojineţ, a lucrat cu de-
sineresare pentru biserici şi pentru şcol-
ile din ţinutul Storojineţului, ca mem-
bru al consiliului şcolastic districtual,
a luat parte activă la toate luptele nă-
ţionale-bisericeşti, a fost stimat şi
iubit de toţi câţi îl cunoşceau. Imor-
mentarea s'a sevrşit Mercur în 3/15
Iunie, celebrată fiind de către însuşi me-
tropolitul Dr. Silvestru Morariu Andrei-
vi, cu asistenţă numeroasă.

—x—

Hymnul unguresc, a dat naştere
la o infocată discuţie în sinul muni-
cipalităţii din Teresiopol. Anume, pleba-
nul Matei Mamusich, n'a lăsat să se
cânte acest hymn din incidentul ju-
bileului încoronării. Membrul din mu-
nicipalitate, Farkas Zsigmond, a propus,
ca plebanul Mamusich să fiă desapro-
bat protocolarmente pentru acest act
„nepatriotic“. Propunerea aceasta a fost

obiect de discuţie în întregă prima şe-
dinţă. Plebanul atacat a declarat în
vorbirea sa de apărare, că din considera-
ţia faţă cu credincioşii săi din St. Teresia
n'a lăsat să se cânte hymnul şi acesta
mai ales din consideraţiuni de naţiona-
litate; el mai dice, că credincioşii lui,
aşa numiţi „bunevaşi“ (?) sunt totu
aşa de patrioţi, ca şi Maghiarii şi că nu re-
ligiunea, ci patriotismul acestui popor
i-a adus acolo, ca să nu se manifeste,
ca individualitate naţională. În fine cou-
siliul municipal, cu 22 voturi majori-
tate, a hotărât, să se exprime regretele
sale pentru „nepatriotică“ purtare a ple-
banului. — Şovinistii din Teresiopol
şi-au dat pe faţă priu această absolută lor
lipsă de toleranţă naţională şi de sim-
tă de echitate faţă cu pacnicul popor
de sub păstorirea plebanului Mamusich,
pe care, au mai avut neruşinarea să-l
acuse şi episcopului din Coloccea. Der,
ce e val ca valul trece.

—x—

Diare cehe confiscate. Administraţia,
austriacă a confiscat toate diarele din Praga
care au reproduc discursul rostit de d.
Eduard Gregor la Deutschrod într-o in-
trunire care fusese discutată de autori-
tăţi. În acest discurs, ténorul depu-
tat cel povăţuise pe compatrioţii săi
de a lua drept model de opoziţiune
atitudinea Ungariei înainte de regimul
inaugurat la 1867.

—x—

Pentru vătămare de Majestate, a fost
judecat la 8 luni închisore ténorul pic-
tor Iosif Mihala din Sárvár. Ténorul
din vorbă, cu ocazia atentatului din
anul trecut dela Reichenberg, s'ar fi
esprimit, că regretă nesuccesul aten-
tatului. De altelă la pertractarea finală
Mihala a respins dela sine orice umbră
de bănuială, cu privire la cuvintele pen-
tru cari a fost judecat.

—x—

Papa către monarhiştii franceşi. Foia
italiană „Perseveranza“ aduce scirea, că
Papa va adresa o epistolă circulară că-
tră acei monarhişti franceşi, cari aprobă
politica sa faţă cu Republica. Înainte
de-a publica epistola, Ferrata, muni-
cipal din Paris, o va comunica cu
şefii partidelor, ca aceştia să-şi potă
face observaţiile lor, pentru ca să se
evite astfel orice proteste seu dispute
faţă cu atitudinea dintre Curia romană
şi guvernul franceş.

—x—

Inarmarea Elveţiei. O telegramă din
Bernă spune, că consiliul federal a
redactat un memorandum cătră aduna-
rea federală, în care cu considerare
situaţia politică, cere înarmarea Elveţiei
pe o scară mai întinsă.

—x—

Un romancier înainte jurătorilor.

putinţă, nu e aşa? Voesci numai să mă
pui la probă, vrăi numai să mă spării...

Tu eşti a mea, mi ai spus, că nu poţi
trăi fără mine... Ce ţi-am făcut? Ce am
comis? — Ea tace. Ţi lovesce frun-
tea şi era începi: „Da, eu sunt de viuă..
Încă nu ţi-am probat, cât de puternic
e amorul meu... Tu ştii prea bine, cât
de slabe sunt cuvintele; cum ar pute
cineva exprima pe deplin ideea? Der
caută în sufletul meu, nu vezi, că-l
umplu întreg? Simtă, că nici odată nu
te-am iubit mai mult, ca tocmai a-
cum!“ Ea scutură din cap, Ţi opune
resonamente reci, Ţi reproşează greşeli
neînsemnate, de cari nici ea nu este
scutită. Tu nu-i critici pe ale ei, o iai
de mână, i priveşti în ochi, i dai pe
numele ei vechi şi dulce. Ea răspunde
cu faţa rece: „Nu te atinge de mine!“
Atunci ţi se face lumina înaintea ochi-
lor. „Tu iubesci deci pe un altul?“
Ea contraface şi Ţi răspunde, că nu e
datore să-ţi dea samă. Orgoliul tău de
bărbat e atins, simţi, cum o mână
violentă ţi se naşte în inimă. Nu dai
nici un cuvânt. Te ridici, i întinzi
mâna şi eşti gata de apleca. Der tu

eşti legat cu nenumărate legături fine de
această casă, de această fiinţă şi simţi cum
ţi se rupe inima. Ea Ţi dice: „Adio!“

După acesta se strecore zile secl,
monotone şi nesfârşite. Tu afli scrisorile
şi fotografiile ei şi te temi să le atingi,
ori să le mîsci dela locul lor. Te faci
credul. La fiă-care sunet al clopoţel-
ului casei Ţi cugeşti: „E ea, imi scrie,
i pare rău, mă chiamă... Nimic din
tote acestea! Totul s'a sfârşit! Tu nu
o vei mai vedea nici odată, nici odată!
La aceste cuvinte, pe cari le repezezi
neîncetat cu desperare, mîntea începe
a ţi se clătina: Pentru ce nici odată?
Cine poate opri două fiinţe, ce sunt
încă în viaţă, de a se vedea? Ce ba-
riere, cari nu s'ar putea trece, ce mări
şi ţeri ne ar pute despărţi? Ce lanţuri
m'ar pute opri, ca să nu alerg înain-
tea ei? Şi tu voesci să o revezi; cu
ori ce preţ, tu trebuie să o revezi. Te
afli în faţa ei şi acum pasunea ta e-
rumpe cu selbătociă. Ameninţând şi
implorând totodată tu strigi mai in-
tăiu: „Te voiu omori!“ şi apoi şoptesc
lin: „Mai sciu atâtea cuvinte de iubire
pe cari încă nu ţi-le-am putut spune!“

Ea tremură, se linguşeşte, te roge să
nu-i faci rău, te conjură să cedezi, să te
linşteşti, să te impacii cu ea. Cineva nu
poate să totu vorbească, să strige, să
plângă şi să ameninţe. Ostenită, sleită,
obosită de morţe, pleci de acolo şi a-
cum — o simţi prea bine, — pentru
totdeauna. Singură, în tăcerea izolării,
reîncepi şi plângi şi a te lamenta, că e
morta, der ea nu e morta pentru alţii,
ci numai pentru tine. O vezi câte odată
şi resimţi de nou dorinţa de-a te duce
la ea, de-a o deplânge din apropiere,
de-a o atinge, de-a o contempla. Dacă
ea ar fi morta, decât ar fi coperită de
pământ, atunci ar domni pace în sufle-
tul tău, atunci n'ai simţi aceste încercări,
atunci ar domni pace în sufletul
tău rana ta nu s'ar redeschide în fiă-
care moment. Mortea are cea parte
bună, că ucide speranţa.

Elu încă tăcu şi suspină ușor.
Francesco nu făcu în contra espunerilor
sale, nici o obiecţiune; Luigi pri-
vise neîntrerupt la orizont, care în
întunecul, ce se lăsase, d'abia se mai
pute distinge.

— „Eu,“ dice elu în fine, atingên-

du-şi fruntea cu mâinile şi stergându-şi
ochii, „eu nu cunoscu un sfârşit al
amorului şi mai trist decât aceste
două!“

Amicii să uitare lung la el.

— „Stingerea cea mai tristă a amo-
rului, cea mai torturătoare, cea mai tra-
gică, e o alta. Nu e aceea stingere
bruscă, care urmăze morţii, părăsirei,
trădării; e sfârşitul lung pe încetul,
dăbuc, stingerea constantă — efectul
timpului. În ziua în care i-ai declarat
amorul vostru, în care a-ţi primit mă-
turisirea amorului ei, v'a-ţi spus: „E
pentru totu-deuna! Pentru eternitate!“
Voi credeţi în cuvântul acesta; vă în-
chipuiţi, că amorul vostru va dăbuci
etern, decât nu va interveni vre-un
eveniment independent de voinţa vo-
stră După aceea urmară erupţiunile unei
incântări nemărginite, jurămintele cele
mai bune. În inima voastră sentimentul
unei mulţămiri profunde al unui devo-
tament nelimitat duplică pe acela al
amorului. I scrieţi în fiă-care zi; îi tri-
miteţi o parte din cugetarea voastră, o
bucată din inima voastră. Ea învaţă scri-
sorile voştre de-a rostul, vă cităză cons-

Opinia publică vieneză a urmărită dările trecute cu o încordată atenție mersul unui proces de presă, ce s'a intentat în omoscutului romancier german Adolph Wilbrandt și diarului „Neue Freie Presse“, pentru un pasagiu din romanul „Herman Ifinger“, publicat de Wilbrandt lunile trecute în această gazetă. Romanul este în realitate cu tendințe vedite împotriva direcției realiste în literatură; de ore-ce însă coprinde o poezie a eroului romanului, în care se vorbește cu forțe puțin respectu de divinitate, s'a intentat d-lui Wilbrandt procesul pentru „difamațiunea dumnezeirii“, — deși poezia în chestie era menită să servescă drept un exemplu de cum n'ar trebui să fie o operă de artă. Procesul s'a terminat Miercuri, cu achitarea atât a d-lui Wilbrandt, cât și a diarului „Neue Freie Presse“. Romancierul a primit numeroase telegrame de felicitare din toate părțile locuite de germani.

—x—

Un orcan grozav. Se telegrafiază din Newyork, că la 16 Iunie n. a băntuit un mare orcan în părțile sudice dela Minnesato. În orașul Sharburne orcanul a derimat edificiul școlii, omorând 15 elevi dimpreună cu dascălul lor. A mai derimat orcanul și alte edificii, omorând 30 de persoane și rănind pe mulți. Se dice, că orcanul a trântit la pământ, și un tren, zdrobind vagoanele și ucidând 100 de călători.

—x—

Manevrele germane. Se serie lui „Tems“, din Metz, că programul manevrelor imperiale în Lorena e definitiv stabilit. Impăratul va sosi la Metz pentru a asista la manevre, la 12 Septembrie, la revista corpului al 16-lea de armată. Ziua a doua va fi consacrată manevrelor împrejurul Metzului. La 14 Septembrie, corpurile 16 și 8 vor opera unul în contra altuia, până la 17, când se vor sfârși manevrele. Terenul de acțiune se întinde între Thionville, Boulay și Metz. Impăratul va urmări în persoană toate operațiunile și va pleca din Metz la 17 seara, spre a merge la Carlsruhe. Marile manevre imperiale vor fi precedate de o înțregă serie de exerciții de brigadă, cari vor avea loc împrejurul Metzului, Forbach și Morhanga. Afară de acesta, câmpia Metzului va fi ocupată dela 2 — 6, de-o divizie de cavalerie, compusă din șese regimente. Dela 9 — 21, divisiile 33 și 34 vor manevra între Metz și Thionville, pe ambele maluri ale Moselei.

—x—

Instrucțiunea publică în Grecia. Acestă chestiune a fost obiectul cercetărilor d-lui Meunier, profesor agregat la liceul dela Bar-le-Duc. După auto-

ritul acestui studiu, personalul învățământului primar, care urmăze tradițiunea lui Platon și Aristotel, a devenit insuficient și „supus fluctuațiunilor politice“, cu toate eforturile încercate de guvern, pentru a crea centruri de învățământ. Dacă învățământul primar e departe de a fi înflorit, în schimb, învățământul secundar contribuie într-o largă parte la opera de regenerare materială și morală a Greciei. Învățământul superior este perfect organizat: „Numărul studenților universității din Atena,“ dice d. Meunier, „se îndoesole la fiă care periodă de 14 ani. Athena este adevăratul centru intelectual din Europa orientală“. De altă parte, se poate evalua în două-zeci de mii numărul studenților, cari au urmat mai mulți ani cursurile Universității Atheniene. Învățământul special cuprinde în sfera sa școlile practice, arte și meserii, artele industriale, frumoșele arte, școlile militare și navale. Preeminența, pe care Germania o dispută Franței în Grecia, pe terimul literelor și al artelor, trebuie combătută cu activitate. Studiul limbii grecești moderne cu limbă în viață se impună, dice „Le Temps“, în programele universitare franceze. Acestă opinie, adăgă marele diar francez, primesce înțrega aprobare a d-lui Frederic Passy, căruia nimic din ce se atinge de Grecia nu-i este străin.

—x—

Teatru german în Brașov. Măne, Marți, 21 Iunie se va reprezenta opereta în 3 acte „Der zigeunerbaron“, de Schmitzer, musica de I. Strauss.

Un succes diplomatic.

În Bitolia, capitala Macedoniei, se va înființa consultat român.

Acestă fapt este un adevărat succes diplomatic, de care cu drept cuvânt dice „Timpul“, după care luăm aceste notițe. România trebuie să se felicite și să felicite pe d. ministru al afacerilor străine.

În adevăr, care Român adevărat nu se va bucura, când va ști că de aci înainte tricolorul național va flăcăi mândru în capitala Macedoniei și armele regelui român vor sta alături cu ale Rusiei, Austro-Ungariei, Serbiei etc., în această parte a imperiului otoman, unde majoritatea supușilor M. Sale Sultanului vorbesc limba noastră și de care atâtea simpatii ne legă!

Și nu de aci, nu de ieri, România avea dorința de a fi reprezentată, prin un consuli al ei, în capitala Macedoniei. Încă dela 1879, adeocă de îndată după ce principatul vasal din ajun își schimbaseră raporturile internaționale față de Suzeranul său de până atunci,

statul român ar fi dorit să obțină înființarea unui consulat în Bitolia și nici o încercare în atingerea acestui scop n'a fost neglijată de guvernele, ce s'au succedat până astăzi, însă totdeauna fără rezultat.

Guvernul turc, rău sfătuit de vrășmașii nămului românesc, vedea în crearea acestui consulat o dorință de agitație din partea Statului român și amana consimțământul său de pe o zi pe alta. Mai târziu, Sublima Pörtă, deși nu mai opunea o rezistență atât de mare, totuși nu voia să recunoască consulatului României, nici chiar acele drepturi și avantajii, pe cari le acordă tratatul din Berlin și negreșit, că România, nu putea să primescă o situație, care ar fi pus-o mai pe jos de celelalte state independente și ar fi stîrbit suveranitatea ei. În fine, astăzi toate aceste dificultăți au fost înlăturate, grație stăruinței și dibăciei Foreign-officeului românesc și consulatului român din Bitolia este un vis îndeplinit.

Și necesitatea unui asemenea consulat se simțea în adevăr din ce în ce mai mult. Abstracțiune făcând de dorința legitimă a guvernului român, de a putea avea informații oficiale despre tot ce se petrece în acele ținuturi continuă „Timpul“. Statul român trebuia să se îngrijescă de sorțea numeroșilor săi supuși, cari trăiesc, sau călătoresc prin Macedonia. Căci numeroase sunt legăturile dintre România și Macedonia. Mulțime de Macedoneni veniți de pe vremuri în România, stabiliți și naturalizați acolo au conservat, ei și descendenții lor, legături de interese, sau de rudenie cu patria lor de origine; unii din ei s'au reintors în Macedonia și trăiesc acolo, alții se duc din când în când să vadă rudele, să reguleze afaceri, să se ocupă de vre-o moștenire, etc., și statul român avea datoria să protejă și să ajute pe toți aceștia în daraverile lor.

Și dorința statului român, de a avea un consulat în Bitolia era, cu atât mai legitimă, cu cât alte puteri au consulat în această localitate și conveniențele internaționale nu admit a se refusa unui stat înființarea de consulat în localitățile, în cari alte state sunt reprezentate.

Imprejurarea, că o mare parte din populațiunea Macedoniei vorbește limba noastră, nu este un cuvânt pentru ca să fim bănuși, că dorim să avem asupra acestei populații o înțurire păgubitoare imperiului otoman, și numai dușmanii Românilor au putut insinua Sublimei Porți astfel de intrigă, dealtmintelea lesne de esplicat. Nu pentru a avea o acțiune asupra supușilor de naționalitate română ai M. Sale Sulta-

nului, guvernul român a înființat consulatul dela Bitolia, ci numai în interesul propriilor săi supuși.

Acești Români au însă și ei o dorință legitimă, aceea de a se pute dezvolta în limba lor proprie și de a nu fi desnaționalizați de Greci. Sublima Pörtă departe de a-i contraria în aceste aspirații firești, i-a ocrotit până acuma și fiindcă e în interesul ei propriu, ca să procedă astfel, nici o îndoială nu poate fi, că-i va ocroti și în viitor și îi va ajuta să înlătore pedecile spre progres, ce li-se pun de străini, tomai de aceia poate, cari vedă în ei nise devotați apărători ai integrității imperiului otoman...

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serviciul bioulului de cor. din Pesta.)

Viena, 20 Iunie. Prințesa de coronă Stefania a plecat la Balatonfüröd.

Monza, 20 Iunie. Părechia regală și ministrul de externe Brin, au plecat aci după prânz la Potsdam.

Viena, 20 Iunie. Părechia princiară Bismarck a sosit aici la 10 ore a. m. Afară de rudenii, prezenți la gară încă 200 Germani. La intrarea trenului în gară colosală mulțime de lume, strigând furtunos „se trăescă.“ Două dame prezentă buchete, drept salutare din partea damelor berlinese. Înaintea curții gării aștepta colosală mulțime de omeni decorată cu flori de câmp vinete. Când a apărut Bismarck mulțimea se îmbulșia, încât poliția a trebuit să intervină, der fără rezultat. Trăsurile puteau înainta numai în pas. În strada Waner imosantă număr de studenți striga: „trăescă Bismarck, trăescă Schönerer, jos cu Jidani.“ Mulțimea neascultând de provocările poliției de a se depărta, suferi levitură. S'au folosit chiar și arme; totuși asta s'a întâmplat și în piața disă Freinung. Două spre-dece a-restări.

Dr. Sterie N. Ciurcu

Viena, IX Pelikangasse 10.

Cabinet de consultațiune cu celebritățile medicale și cu specialiștii dela facultatea de medicină din Viena.

Consultațiune și prin corespondență.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Major.

truțiunii întregi din ele și vă cere altele nouă. Voi începeți din nou, der — fără se observați, — din penă vă curgă aoleși întorsături de vorbire și pe nesimțite vă repetați pe voi înșivă. Vă lipsesc ore cuvintele? Ce are a face! Vă închipuiți, că ea trebuie să fie covinsă de toate faptele voștre, de întregul mod de a trăi al vostru, de înclinarea voastră neîndoișă? Ea însă nu cugetă astfel; ea e supărată de răsăla voastră; ea își întemeiază fericirea pe lucruri, cari pentru voi nu au nici o însemnătate. Băgați de seamă, începeți să aflați defecte la idolul vostru. Și dacă închideți ochii, ca să nu vedeți, vi-se descopere altele în locul lor. Apoi vă mângâiați pe voi înșivă; nu au ore toate ființele pământesc defectele lor?... Sciți voi ce însemneză acesta? Însemneză, că voi ați trecut din periodul epic și al basmelor, în cel critic. Voi admirați perspicacitatea și simțul vostru de dreptate. Egoismul vostru însă totuși vă ține în amăgire, vă arată, că voi nu aveți astfel de defecte, ea nu poate și nu-i permisă să afe nici unul în voi. Într'una din zile însă vă trezesc un

cuvânt, tonul, în care e pronunțat; ea a descoperit defectele voștre ascunse, slăbiciunile voștre secrete, totu ce în voi nu e perfect și mai puțin frumos. Acum amorul vostru propriu e lovit de mărte și se vede retrageți într'o rezervă ofensată, ori vă răbunați pin enumerarea defectelor ei.

De aci încolo vă judecați unul pe altul fără cruțare, după valoarea voastră și în interiorul vostru se deșteptă o aversiune instinctivă; însă legăturile, ce vă string de această viață, sunt atât de tari, încât nu se rup. Sciți voi cu ce se poate compara acum situațiunea voastră? Ea sémână cu aceea a doi sclavi de galere, cari sunt ghintuiți de același lanț; nici unul din ei nu poate face un pas fără ca să-l facă și celălalt....

Femeia pe care o iubiți, nu e mărta, nu v'a părăsit, ea e neîncetată în apropierea voastră, der sciți ce urmăze? Ea nu mai e aceea, pe care ați cunoscut-o într'o zi. Continuitatea, cu care o priviți, o asemnați, o scrutați, schimbă în fine liniile feței, ale personalității sale și vă pune în pozițiune a descoperi trăsături

și espreșiuni sufletesci, pe cari mai înainte nu le-ați fost observat. Vă dați silința să o regasiți așa cum era atunci, când s'a născut amorul vostru; pentru aceea o așezați în aceeași lumină, în care v'a apărut pentru prima dată, vă reimprospetați toate amintirile voștre și mereu vă transpuneți cu ideile voștre în trecut. În zădar; ea nu mai e, nu mai poate fi aceeași. Desmierdările ei nu mai sunt ca cele de mai înainte, sunetul vorbelor ei de aci au un alt timbru ca atunci. Înțelegeți, c'amândoi aveți aceeași impresiune foarte amară, der nici unul din voi n'are curajul să o spună.

Cel ce nu cunoște această, nu scie nimic despre lupta de mărte a sentimentelor, despre nimiciunea fidelității și a jurămintelor omenești!

„Pentru eternitate!“ Nu o forță irezistibilă, nici o voință opusă față de a voastră este aceea, care nimicesce această creațiune, e inima voastră proprie; voi înși-vă sunteți, cari vă bateți joc de voi. Sfirșitul cel mai brusc, ruptura cea mai neașteptată n'au nimic așa de deplorabil, ca această agoniă lentă. Com-

pătimirea se mestecă cu mânia și cu odiosul; în unele momente uitați de supărarea voastră, când vă cugetați la marea de durere, care vă va înghiți pe amândoi, îndată ce cuvintele irevocabile vor fi pronunțate.... Și voi prolungați amăgirea, suferiți și cauzăți suferințe, până ce în fine într'o zi, când nici nu v'ați așteptat, fără nici un motiv, pentru o nimica se sfirșesc totul.... Sciți voi ce urmăze după aceea?

Nu răspunde nici unul.... Camera era întunecată; nici unul nu se cugeta să facă lumină.

„Când simpatia amorțită e desrădăcinată, când meditațiunea rațională vă spune, că ea nu va mai reveni nici odată, atunci ea încă își mai reflectează umbra asupra vieții voștre sentimentale și mai multă cu ori care senzațiune adevărată, ca ori ce altă impresiune intensă, sufletul nostru simte prezența unui amor stins.“

Se făcu noapte și amicii se despărțiră.

Camil B...

Cursulu pieței Brașov

din 19 Iunie st. n. 1862

Table with 2 columns: Item name and price. Includes Banenote românesco, Argintu românesc, Napoleon-d'ori, etc.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes Banta de argintu austriacă, Renta de aur austriacă, Losuri din 1860, etc.

Nr. 7749-1892 641,2 2

PUBLICAȚIUNE.

Se aduce la cunoștința publică, cumcă ordinea pentru stingerea focului pentru orașul Brașov, aprobată prin ordinațiunea Inaltului ministeriu reg. ung. de Interne dtdo 18 Februarie 1892 (N. Mag.: 12843), intră în putere cu 1 Iulie 1892.

De vreme ce ordinea acesta conține astfel de dispozițiuni, pe cari trebuie să le cunoască nu numai făcarea posesorilor de casă, ci peste totuți făcarea locuitorilor din acestu oraș, de aceea s'a dispus, ca această ordine să se păstreze deocamdată în espeditul magistratualu și mai târziu să se vândă în librăriile din locu cu 10 cr. bucata. Procurarea acestei ordine precum și cunoșterea dispozițiunilor ei se recomandă cu stătut mai multu, deorece contravențiunile acestei ordine se pedepșesc cu pedepse bănești până la 50 fl. seu cu închisore corăspundătoare.

Brașov, 11 Iunie 1892.

Magistratul orașenesc.

ABONAMENTE

la „GAZETA TRANSILVANIEI“

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Table with 2 columns: Duration and price. Pe trei luni (3 fl.), Pe șese luni (6 fl.), Pe unu an (12 fl.).

Pentru România și străinătate:

Table with 2 columns: Duration and price. Pe trei luni (10 fr.), Pe șese luni (20 fr.), Pe unu an (40 fr.).

Abonamente la numerele cu data de Duminică.

Pentru Austro-Ungaria:

Table with 2 columns: Duration and price. Pe an (2 fl.), Pe șese luni (1 fl.), Pe trei luni (50 cr.).

Pentru România și străinătate:

Table with 2 columns: Duration and price. Pe an (8 franci), Pe șese luni (4 franci), Pe trei luni (2 franci).

Abonamentele se facu mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domnii, cari se voru abona din nou, să binevoiescă a scrie adresa lămurit și a arăta și poșta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabilu din 1 Mai 1892.

Large table with multiple columns showing train routes and schedules between cities like Budapesta, Brașov, Sibiu, etc. Includes train names, departure times, and arrival times.

Nota: Numerii încadrați cu linii grăse însemnăză orele de nopțe.